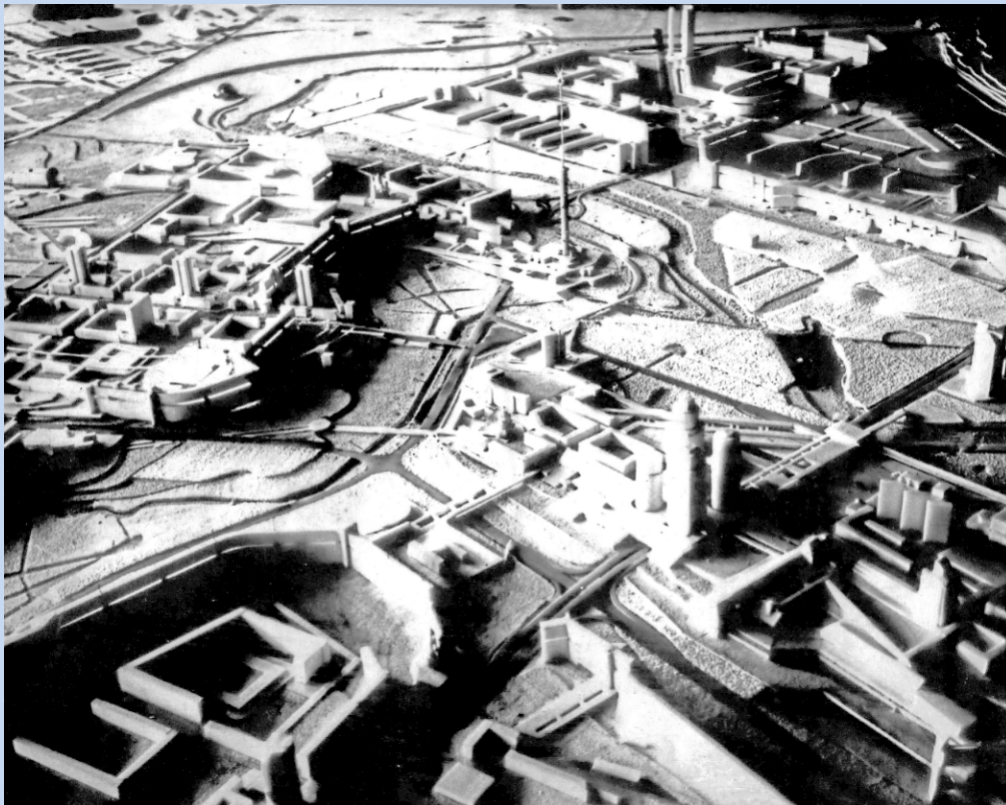

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

В. П. Дубинський, В. О. Хесін, М. Л. Мухортов, Р. В. Амельченко

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи
з дисципліни
«АРХІТЕКТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»
(VII, VIII семестри)

*(для студентів 4 курсу
професійного напрямку 1201(6.060102) «Архітектура»)*

ХАРКІВ ХНАМГ 2009

Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Архітектурне проектування» (VII, VIII семестри) (для студентів 4 курсу професійного напрямку 1201(6.060102) «Архітектура») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. П. Дубинський, В. О. Хесін, М. Л. Мухортов та ін.– Х.: ХНАМГ, 2009 - 12 с.

Укладачі: канд. арх., доцент В. П. Дубинський,
доцент В. О. Хесін,
ст. викл. М. Л. Мухортов,
ст. викл. Р. В. Амелеченко

Рецензент: докт. арх., проф. Н. Я. Крижановська

©2009 ХНАМГ. Загальна методична структура.
©2009 В. П. Дубинський, В. О. Хесін, М. Л. Мухортов,
Р. В. Амелеченко. Зміст та упорядкування.

Зміст

Зміст.....	3
Вступ.....	4
1. Мета й організація самостійної роботи.....	4
2. Обсяги й склад самостійної навчальної роботи студента	4
3. Самостійна робота за Модулем 7.....	6
4. Самостійна робота за Модулем 8.....	9
Рекомендована література	11

Вступ

Подані методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Архітектурне проектування» (4 курс, VII та VIII семестри) розроблено у складі методичного комплексу на забезпечення навчальних курсових проектів «Місто на 100 тис. мешканців» і «Загальноміський парк» (див. відповідні Методичні вказівки з виконання курсових проектів і до практичних занять).

1. Мета й організація самостійної роботи

Метою організації самостійної роботи є:

- надання студентам можливості цілеспрямованого ознайомлення й поглибленого вивчення численної літератури, інтернет-джерел та проектних матеріалів за темами курсових проектів «Місто на 100 тис. мешканців» та «Загальноміський парк»;
- цілеспрямованого реферування їх змісту згідно з темами практичної та індивідуальної роботи.

2. Обсяги й склад самостійної навчальної роботи студента

Зміст 1	Кількість годин 2		
Модуль 7. Проект комплексу малого або середнього міста			СР С
ЗМ 7.1. Проект міста на 100 тис. мешканців.			38
7.1.1. Аналіз ландшафтних та містобудівних факторів проектування.			
Складання першої частини реферату на тему: «Основи планування й забудови міста на 100 тис. мешканців».			
Складання й уточнення комплексу вихідних даних.			
Розрахункова частина.			19
Добір планувальних аналогів.			
Вивчення проектних зразків з вітчизняного й іноземного досвіду.			
7.1.2. Композиційно-планувальна й функціональна організація міста на 100 тис. мешканців.			
Складання основної частини реферату: Особливості планувально-композиційної структури міста та організації його інфраструктур. Пошук зразків та аналогів. Вивчення досвіду урбаністичних вирішень.			19
7.1.3 Створення планувально-просторового каркасу міста.			

1	2		
ЗМ 7.2. Розробка проекту загальноміського центру.			50
7.2.1. Композиційно-планувальна й функціональна організація центру міста.			
Складання другої частини комплексного реферату за темою «Головні принципи просторово-планувальної архітектурної організації загальноміського центру». Пошук і наведення зразків відповідних проектних вирішень.			
7.2.2. Об'ємно-просторова організація ядра загальноміського центру.			
Модуль 8. Архітектурне проектування ландшафтних об'єктів			СР С
ЗМ 8.1. Проект комплексу загальноміського парку.			50
8.1.1. Аналіз природних та містобудівних факторів проектування.			
8.1.2. Розробка концепції та функціональної організації території загальноміського парку.			
Складання першої частини реферату: «Типологія й функціональні організація парків у природному комплексі міських територій»			
8.1. 3. Композиційно-планувальна організація парку.			
Складання другої частини реферату на тему: «Головні композиційні прийоми й засоби організації паркового середовища». Пошук проектних аналогів. Наведення прикладів вирішення паркових композицій.			
ЗМ 8. 2. Розробка деталізованого ландшафтно-архітектурного комплексу функціональної зони загальноміського парку.			54
Складання третьої частини реферату на тему: «Особливості архітектурно-ландшафтно-дендрологічної організації й вирішення паркового середовища в умовах основних природно-кліматичних зон України.» Пошук і наведення прикладів і зразків дендрологічного оформлення парків.			
8.2.1. Об'ємно-просторова організація ландшафтно-архітектурного комплексу.			
8. 2.2. Детальна розробка дендрологічного складу проекту.			

3. Самостійна робота за Модулем 7
Проект комплексу малого або середнього міста
ЗМ 7.1. Проект міста на 100 тис. мешканців

Обсяг і склад навчального реферату на тему
«Архітектурні принципи планування й забудови
міста на 100 тис. мешканців»

повинен відбити особисті навчальні орієнтації й підсумки індивідуальної пошукової дослідницької роботи кожного студента щодо проблем і змістовних завдань сучасної архітектурної урбаністики (містобудування) й підходи до створення міського комплексу (планувально-просторових елементів та зв'язків малого або середнього міста).

Навчальний реферат повинен містити до 30 сторінок змістовного тексту і 10 сторінок ілюстрацій.

I. Вступ

з визначенням актуальності містобудівної тематики у сфері сучасного архітектурного проектування (зокрема, - в Україні та Росії, а також у США й країнах Центральної й Східної Європи), а також в регіонах інтенсивного світового розвитку.

II. Головні містобудівні концепції у формуванні структури малих та середніх міст

з наведенням коментованих концептуальних прикладів планування міст з класики світового містобудування, а також – з сучасної практики містоутворення.

III. Комплекс вихідних даних до курсового проекту

Цей розділ реферату повинен містити затверджені керівником вихідні дані, що використовуються у практичній та індивідуальній роботі (у виконанні клаузур та курсовому проектуванні): розрахунковий баланс міської території, затверджений варіант вибору ділянки освоєння з описом основних природно-кліматичних умов.

IV. Методи комплексного оцінювання територій містобудівного освоєння

Мета, засоби і методи аналітичного вивчення території містобудівного освоєння, - з описом послідовності виконання аналітичних схем і наведенням прикладів підсумкового оцінювання.

V. Основні елементи і зв'язки міської структури

з наведенням прикладів архітектурно-планувального вирішення сельбищної й позасельбищної території (структури житлових районів, кварталів), промислових вузлів, вузлів зовнішнього транспорту, ландшафтно-рекреаційного комплексу міста тощо).

Поняття про планувально-просторовий каркас міста та його головні елементи й зв'язки. Основні принципи організації структури міських магістралей, вулиць і доріг, їх нормативні параметри (зі схемами перетинів й профілями міських вулиць і доріг, бульварів, набережних, еспланад тощо).

VI. Планувально-просторові й композиційні вирішення центрів міст і фокусів обслуговування як вузлів планувального каркасу міста

Поняття про центр міста як елемент зв'язку усієї містобудівної композиції, поняття про міський екстер'єр й інтер'єр, - з наведенням прикладів архітектурного планувально-просторового вирішення центральних просторів міст, з аналізом концепцій їх архітектурної побудови й методами вирішення архітектурно-містобудівного середовища.

Функціональний склад центрів малих та середніх міст, з наведенням прикладів вирішення планувально-просторової структури центрів, організації пішохідного руху й транспортного обслуговування центрів.

Головні принципи й тенденції архітектурно-композиційного вирішення головних вузлів міської тканини (центрально-міських вузлів-фокусів). Прийоми архітектурно-планувального вирішення унікальних міських просторів (ядер міських центрів), - з наведенням ілюстрованих прикладів.

VII. Списки використаної літератури, адреси й назви Інтернет-джерел, і реєстр застосованих проектних матеріалів

Обсяг і склад пояснювальної записки до проекту «Місто на 100 тисяч мешканців»

Стисла пояснювальна записка в обсязі 10-15 стор. повинна містити наступні розділи:

I. Вступ

з позначенням обсягів виконаної роботи, списком вихідних даних та виконаних графічних матеріалів.

II. Комплекс вихідних даних до курсового проекту

Цей розділ пояснювальної записки повинен містити затверджені керівником вихідні дані, що використані у практичній та індивідуальній роботі (у виконанні клазур та курсовому проектуванні): розрахунковий баланс міської території, затверджений варіант вибору ділянки освоєння з описом основних природно-кліматичних умов.

III. Архітектурно-планувальний розділ

повинен містити:

- визначення головних ідей на шляху до створенні підсумкової урбаністичної моделі – **генплану міста**, - з позначенням головних етапів створення комплексу архітектурних моделей міста (згідно з розділами виконання практичної й самостійної роботи) і логіки розвитку проектно-дослідницької роботи (разом з описом підсумків дослідження території освоєння);
- опис схематичної моделі генплану міста (структура міста й комплекс його зв'язків) та її стисло техніко-економічною характеристику (головні ТЕП та розрахунковий і проектний баланси території);
- опис комплексної урбаністичної моделі побудови загальноміського центру, у наступній послідовності: ідея побудови структури центру; деталізована функціональна й композиційна реалізація.

IV. Архітектурно-композиційний розділ

з описом особливостей композиційної організації міського середовища у головних його складових, з викладенням принципів композиційної організації міського каркасу і його елементів та зв'язків.

До пояснювальної записки додаються клазули й ескізи, виконані у процесі виконання практичних завдань.

V. Розділ з економіки проектно-містобудівного вирішення

з викладом підсумків економічного оцінювання містобудівного вирішення.

VI. Список використаних проектних матеріалів, літератури, інтернет-сайтів, тощо.

4. Самостійна робота за Модулем 8
Архітектурне проектування ландшафтних об'єктів
ЗМ 8.1. Проект комплексу загальноміського парку

Обсяг і склад навчального реферату до проекту «Загальноміський парк»

Об'єм реферату – до 30 стор. с ілюстраціями

I. Вступ

з обґрунтуванням актуальності теми проекту на фоні розбудови природного комплексу міських територій й, зокрема, - архітектурно-ландшафтного рекреаційного середовища. Значення парку в структурі сучасного міста (функціональне, екологічне, естетичне)

II. Нормативно-типологічний розділ:

- типологія парків (за розмірами території, розміщенню у міській структурі й ландшафті, ландшафтно-рекреаційним функціям, прийомам планувальної й просторової організації);
- основні функціонально-планувальні елементи парку (з наведенням масштабних схем поздовжніх профілів та перетинів алей, партерів, каскадів і набережних);
- основні ТЕП, що застосовуються у парковому будівництві;
- розрахунковий баланс паркової території.

III. Архітектурно-планувальний розділ:

- Сучасні тенденції у проектуванні парків (стислий огляд);
- приклади архітектурно-планувальної організації парків з аналізом їх функціонально-планувальної структури;
- основні різновиди й типи малих паркових споруд і форм.

IV. 3. Архітектурно-композиційний розділ:

- Зразки основних класичних прийомів композиційної планувальної й просторової організації парків;
- образно-метафоричні (символічні) основи побудови паркових композицій: образи раю-едему, символи Землі (Геї), образи незайманої Природи, образи й символи природних стихій, сакральні (священні) символи й етнокультурні образи й символи (архітектурно-ландшафтний вернакуляр), образи фантастичні, екзотичні, гротескні, образотворчо-живописні (пікчуреск) та інші;
- зразки нових прийомів вирішення паркових територій (поняття й приклади об'єктів і методів «ленд-арту», «ленд-дизайну» й «лендформ»);
- елементи композиції зелених насаджень парку;
- приклади ландшафтно-композиційного групування рослин (архітектурної дендрології).

V. Список використаної й цитованої літератури, інтернет-адрес та проектних матеріалів.

Обсяг і склад пояснювальної записки до проекту «Загальноміський парк»

Стисла пояснювальна записка в обсязі 10-15 стор. повинна містити наступні розділи:

I. Вступ

з позначенням обсягів виконаної роботи, списком вихідних даних та виконаних графічних матеріалів.

II. Архітектурно-планувальний розділ

повинен містити:

- визначення головних ідей у створенні підсумкової архітектурно-ландшафтної моделі, - з позначенням головних етапів створення комплексу моделей паркового середовища (згідно з розділами виконання практичної й самостійної роботи) і логіки розвитку проектно-дослідницької роботи (разом з описом підсумків дослідження території освоєння);
- опис схематичної моделі генплану парку та її стислу техніко-економічну характеристику (головні ТЕП та розрахунковий і проектний баланси території);
- опис комплексної урбаністичної моделі побудови головної рекреаційної зони парку, у наступній послідовності: ідея побудови пейзажної структури; деталізована функціональна й композиційна реалізація.

III. Архітектурно-композиційний розділ

- з описом особливостей композиційної організації паркового середовища у головних його складових,
- з викладом принципів композиційної організації архітектурно-ландшафтного каркасу і його елементів та зв'язків;
- з визначенням задіяних у побудові дендрологічної структури метафоричних засобів.

IV. Розділ з економіки проектно-містобудівного вирішення парку

з викладом підсумків економічного оцінювання архітектурно-ландшафтного вирішення.

V. Список використаних літератури, проектних матеріалів, інтернет-сайтів, тощо.

Рекомендована література

Основна:

За модулем 7

(тема «Місто на 100 тис. мешканців»)

1. Алфёров И. А., Антонов В. Л., Любарский Р. Э. Формирование городской среды. – М: СИ, 1977.
2. Антонов В. Л.
3. Бочаров Ю. П., Кудрявцев О. К. Планировочная структура современного города. – М.: СИ, 1972.
4. Груза И. Теория города. – М.: СИ, 1972.
5. Косицкий А. В. Урбанистика. – Харьков: 1971.
6. Моисеев Ю. М., Шишко В. Т. Общественные центры. – М.: ВШ, 1987.
7. Основы советского градостроительства в 4-х томах. – М.: СИ, 1971-1972.
8. Островский В. Современное градостроительство. – М.: СИ, 1979.
9. Пронин Е. С. Формирование городских центров. – М.: СИ, 1983.
10. И. М. Смоляр. Генеральные планы новых городов. – М.: СИ, 1973.
11. Фомин.
12. З. Н. Яргина и др. Основы теории градостроительства. – М.: СИ, 1986.

За модулем 8

(тема «Загальноміський парк»)

1. Краткий справочник архитектора. Ландшафтная арх-ра.
2. К.: Будівельник, 1990
3. Архитектурная композиция садов и парков. М.: 1980
4. Богавая И. О., Фурсова Л. М. Ландшафтное искусство. – М.: 1988
5. Вергунов А. П. и др. Ландшафтное проектирование. – М.: СИ, 1991
6. Гостев В. Ф., Юскевич Н. Н. Проектирование садов и парков. – М.: 1991
7. Залесская Л. С., Микулина Е. М. Ландшафтная архитектура. М.: 1979
8. Курбатов В. Я. Всеобщая история ландшафтного искусства. Сады и парки. - М.: ЭКСМО, 2007
9. Лихачёв Д. С. Поэзия садов. – М.: Наука, 1982
10. Хромов Ю. Б. Планировка и оборудование садов и парков. – Л.: 1974.
11. Періодичні видання: «Ландшафтный дизайн»; «Landscape Architecture»; «Ландшафтная архитектура и дизайн».

Довідкова:

1. ДБН 360-92**. Містобудування. Планування й забудова міських і сільських поселень. – К.: 1992.
2. Справочник проектировщика. Градостроительство. – М.: Стройиздат,

Навчальне видання

ДУБИНСЬКИЙ Володимир Петрович ,
ХЕСІН Вадим Олександрович ,
МУХОРТОВ Миколай Львович ,
ОМЕЛЬЧЕНКО Роман Віталійович

Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Архітектурне проектування» (VII, VIII семестри) (для студентів 4 курсу
професійного напрямку 1201 (6.060102) «Архітектура»)

Відповідальний за випуск *В. П. Дубинський*
Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2009, поз.46М

Підп. до друку 12.06.09
Друк на ризографі.
Зам.№

Формат 60x84/1/16
Ум. друк. арк. 0,5
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731
від 19.12.2001

